

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конкурентоспроможність бізнесу та управління якістю товарів та послуг

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Спірідонова Кіра Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	1 курс / 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3,5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) – 69 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/departament/ep/
Викладачі	Спірідонова Кіра Олександрівна, к.е.н., доц. - лекції Кірнос Олеся Валеріївна, асистент – практичні заняття
Контактна інформація викладача (-ів)	spiridonova.kira@pgasa.dp.ua kirnos.olesia@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021p.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність бізнесу та управління якістю товарів та послуг» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність бізнесу та управління якістю товарів та послуг» є сучасні концепції, методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності бізнесу та продукції, що він випускає, зокрема управління її якістю.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			1	2
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5		105
Аудиторні заняття, у т.ч:	32			36
лекції	24			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	8			6
Самостійна робота, у т.ч:	73			73
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	28			28
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	25			25
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				Залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо управління конкурентоспроможністю в сучасних умовах ведення бізнесу.

Завдання дисципліни: засвоєння здобувачами термінологічного апарату у сфері конкуренції; набуття вмінь проведення конкурентного аналізу та прийняття рішень стосовно способів ведення конкурентної боротьби; планування збору маркетингової інформації; використання основних методів аналізу конкурентоспроможності об'єкту на основі оцінки конкурентоспроможності його продукції, якості товарів та послуг та визначення шляхів їх підвищення.

Пререквізити дисципліни: «Економічне управління у бізнес-структурах», «Управління вартістю підприємств будівельної галузі», «Методи економічних та статистичних досліджень».

Постреквізити дисципліни: комплексний тренінг з моделювання розвитку підприємницької діяльності, переддипломна практика, написання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

Програмні результати навчання:

РН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

РН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

РН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: групові, аудиторні, позааудиторні, фронтальні і колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи конкурентоспроможності бізнесу та виробленої продукції					
Сучасні теорії та державне регулювання конкуренції	6	2			4
Діагностика конкурентного середовища бізнесу	10	2	2		6
Визначення потенціалу конкурентоспроможності бізнесу	8	2			6
Формування конкурентних переваг бізнесу	10	2	2		6
Методи забезпечення конкурентних переваг бізнесу	8	2			6
Технологія забезпечення конкурентних переваг бізнесу	9	2			7
Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	10	2	2		6
Методики оцінки конкурентоспроможності продукції	9	2			7
Управління якістю продукції як основа забезпечення конкурентоспроможності бізнесу	9	2			7
Методи оцінки конкурентного положення підприємств на ринку	10	2	2		6
Розробка і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	8	2			6
Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю бізнесу	8	2			6
Разом за змістовим модулем 1	105	24	8		73
Усього годин	105	22	8		30

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Сучасні теорії та державне регулювання конкуренції	2
2	Діагностика конкурентного середовища бізнесу	2

4	Формування конкурентних переваг бізнесу	2
5	Методи забезпечення конкурентних переваг бізнесу	2
6	Технологія забезпечення конкурентних переваг бізнесу	2
7	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	2
8	Методики оцінки конкурентоспроможності продукції	2
9	Управління якістю продукції як основа забезпечення конкурентоспроможності бізнесу	2
10	Методи оцінки конкурентного положення підприємств на ринку	2
11	Розробка і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	2
12	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю бізнесу	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Діагностика конкурентного середовища бізнесу	2
2	Формування конкурентних переваг бізнесу	2
3	Методики оцінки конкурентоспроможності продукції	2
4	Методи оцінки конкурентного положення підприємств на ринку	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні роботи не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	20
2	підготовка до контрольних заходів	28
3	виконання курсового проекту або роботи	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	25
	- Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність бізнесу	8
	- Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-структур різних типів	9
	- Міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	8
	Усього годин	73

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 12 балів. 1 лекція – 1 бал);
 - робота студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 20 балів. Активна робота, розв'язання всіх завданьчасно, в повному обсязі, наявність обґрунтованих висновків– 5 бали, розв'язання всіх завдань в повному обсязі, але без наявності висновків, що обґрунтовують відповідь– 4 бали, розв'язання завдань не в повному обсязі, без висновків та пояснень– 3 бали, розв'язання містить неprincipпові помилки або наведено правильну відповідь без пояснень – 2 бали, відповідь вказано невірно – 1 бал, розв'язання відсутнє – 0 балів);
 - конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 8 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 8 балів; якщо у конспекті допущені неprincipпові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 7-6 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 4-5 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, допущені грубі помилки – 2-3 балів; якщо у відповіді містяться принципіві помилки, або конспект відсутній – 0-1 балів.
 - вирішення тестових завдань (максимальна кількість 60 балів).
- Тести складаються з 30 питань. За кожен вірну відповідь студент отримує 2 бали.

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з двох рівноважних питань теоретичного курсу та однієї задачі.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;
- якщо у відповіді допущені не принципіві помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;
- студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;
- якщо у відповіді містяться принципіві помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-5 балів.

Максимальна кількість балів за задачу – 60 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 60 балів;
- якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 45-59 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, наявні помітні помилки при розв'язанні завдання, студент одержує 30-44 балів;
- студент не повністю розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, студент одержує 15-29 балів;
- якщо у відповіді містяться принципіві помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична, яка складається з оцінки за змістовий модуль та оцінки за екзамен.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812- 001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права:

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропущенні практичного заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

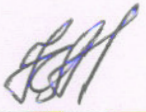
1. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. / С.М.Клименко, О.С. Дуброва, Д.О.Барабась. – К.: КНЕУ, 2009. – 527 с.
2. Ковтун О.І. Конкурентоспроможність підприємства: стратегічний контекст: монографія. / О.І. Ковтун. ; УКООСПЛКА Львів, комерц. акад. – Л: Вид-во ЛКА, 2009. – 276 с.
3. Конкурентоспроможністьбудівельноїорганізації — основа виживанняекономіки» – В. Савенко, С. Савенко, В. Ключева. - Київ: центр учбової літератури, 2017. – 128 с.
4. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / За заг. ред. О. Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – 470 с.
5. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк– Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с
6. Кузьмін О.Є. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика [Текст]: монографія / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, О. П. Романко; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, Каф. екон. теорії. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. – 197 с.
7. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.
8. Тарнавська Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика: монографія / Н.П. Тарнавська. – Т.: Екон. думка, 2008. – 568 с.
9. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. — К.: Видавничийдім «Кондор», 2017. — 700 с.
10. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства / П. І. Юхименко, М. В. Вихор, Ю. С. Гринчук, Н. В. Коваль, Л. П. Хахула, О. І. Шемігон та ін.;– Київ: центр учбової літератури, 2020. – 320 с.

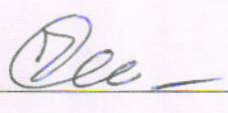
Допоміжна

1. Воронкова А.Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: монографія / А.Е. Воронкова, Н.Г. Калюжна, В.І. Отенко; Східноукраїнськ. нац. ун-т ім. В. Даля. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 512с.
2. Мерчанський, В.В. Конкурентоспроможність підприємства та управління стратегією його розвитку [Текст] : [кол. моногр.] / В. В. Мерчанський, В. М.Клочко, І. М. Клочко. – Х. : [Бровін О. В.], 2010. – 156 с.
3. Павлов В.І. Основи стандартизації, сертифікації та ідентифікації товарів: навч. посіб. /В.І. Павлов, О.В. Мишко, І.В. Опьонова.–Київ: Кондор, 2009. – 230 с.
4. Майкл Портер Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. – К.: Наш формат, 2020.- 424 с.
5. Чевганова В.Я. Конкурентоспроможність: сутність, оцінка та шляхи підвищення її рівня (регіон, галузь, підприємство) [Текст] : монографія / В. Я. Чевганова, І. А. Брижань, К. А. Земцова, О. О. Олійник ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. – Полтава : [ПолтНТУ], 2010. – 255 с.
6. Shay J. P. DynamicCompetitiveStrategy: Towards a MultiperspectiveConceptualFramework [Electronicresource] / Jeffrey P. Shay, Frank T. Rothaermel. – Access mode: <http://scheller.gatech.edu/directory/faculty/rothaermel/pubs/99LRP.pdf>.

12.INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавча база України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

Розробник (підпис) (К. О. Спірідонова)

Гарант освітньої програми (підпис) (П. А. Фісуненко)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол від « 31 » 08 2020 року № 1